

Saate

8.5.2025

Suomen Palveluskoiraliitto (SPKL) ry
Koulukuja 1
04200 Kerava

Tarkastuskertomus

Ohessa on tarkastuskertomus STEAn 4.3.2025 suorittamasta tarkastuksesta. Alustavaan tarkastuskertomukseen ei annettu vastinetta, joten sitä ei myöskään huomioitu lopullisessa tarkastuskertomuksessa. Tähän tarkastuskertomukseen ei voi antaa vastinetta. Tarkastuskertomukseen liittyvät kysymykset osoitetaan vastuulliselle tarkastajalle.

Oheinen tarkastuskertomus on lähtökohtaisesti julkinen asiakirja lain viranomaistoiminnan julkisuudesta (621/1999) perusteella.

Ystävällisin terveisin,

Juuso Heikkilä
valvontapäällikkö
(*allekirjoitettu sähköisesti*)

SOSIAALI- JA
TERVEYSJÄRJESTÖJEN
AVUSTUSKESKUS

Tarkastuskertomus

8.5.2025

201/05.00.07/2025

Suomen Palveluskoiraliitto (SPKL) ry

Koulukuja 1

04200 Kerava

Tarkastuskertomus STEA-avustusten käytöstä

1 Sisällys

1	Sisällys.....	1
2	Lyhenneluettelo.....	2
3	Perustiedot.....	3
3.1	Avustuksen saajan nimi.....	3
3.2	Tarkastusajankohta.....	3
3.3	Tarkastukseen osallistuneet henkilöt.....	3
4	STEAn tarkastusoikeus.....	3
5	Tarkastuksen tavoitteet, laajuus ja rajaukset.....	4
5.1	Laillisuustarkastuksen tavoitteet.....	4
6	Tarkastustoimenpiteet.....	4
7	Avustuksen saajan vastine.....	5
8	Laillisuustarkastuksen havainnot.....	5
8.1	Avustuskohde Ak1.....	5
8.1.1	Avustushakemuksessa määritelty toiminnan tarve, kohderyhmä, tavoitteet ja toimintamuodot.....	5
8.1.2	Avustuspäätös ja erityisehdot sekä rajoitukset.....	6
8.1.3	Tarkastushavainnot.....	7
8.2	Hallinto ja sisäinen valvonta.....	8
9	Yhteenveto tarkastuksen havainnoista.....	9
10	Lausunto avustuksen käytöstä.....	10

2 Lyhenneluettelo

AvA, Valtioneuvoston asetus valtionavustuksista yleishyödyllisille yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen (1552/2016)

VAL, Valtionavustuslaki (688/2001)

YhdL, Yhdistyslaki (503/1989)

SL, Säätiölaki (487/2015)

HankL, Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016)

JulkL, Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)

RAY-avustuslaki, Laki raha-automaattivastuksista (1056/2001)

HE, Hallituksen esitys

KHO, Korkein hallinto-oikeus

STEA, Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus

STEA-laki, Laki sosiaali - ja terveysalan yhdistysten ja säätiöiden rahoituksesta (284/2023)

STEA-asetus, Valtioneuvoston asetus sosiaali - ja terveysalan yhdistysten ja säätiöiden rahoituksesta (1059/2023)

STM, sosiaali- ja terveysministeriö

KPL, Kirjanpitolaki (1336/1997)

KPA, Kirjanpitoasetus (1339/1997)

HL, Hallintolaki (434/2003)

Ak, Kohdennettu yleisavustus

C, hankeavustus

Ay, yleisavustus

B, investointivastus

3 Perustiedot

3.1 Avustuksen saajan nimi

Suomen Palveluskoiraliitto (SPKL) ry (y-tunnus 0202247-3), jäljempänä myös avustuksen saaja

3.2 Tarkastusajankohta

4.3.2025 yhdistyksen toimitiloissa osoitteessa Koulukuja 1, Kerava.

3.3 Tarkastukseen osallistuneet henkilöt

STEA:

Pirjo Alkunen, asiantuntija, avustusten käytön valvonta ja maksaminen (päävastuullinen)

Petteri Lauronen, erityisasiantuntija, avustusten käytön valvonta ja maksaminen

Avustuksen saaja:

Mika Laaksonen, hallituksen puheenjohtaja

Maarit Saarto, toimistopäällikkö

Katja Laitila, järjestösihteeri

Kirsi Liikanen, pelastuskoiratoiminnan suunnittelija

Matti Hautala, pelastuskoiratoimikunnan puheenjohtaja, hallituksen jäsen

4 STEAn tarkastusoikeus

Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus STEAn hallinnoimien ja valvomien valtionavustusten hyväksyttävää käyttöä ohjaa valtionavustuslaki (688/2001) ja valtioneuvoston asetus 1059/2023 (STEA-asetus). STEAn tarkastusoikeus ja -menettelytapa on määritelty valtionavustuslain 16 ja 17 §:ssä sekä hallintolain 39 §:ssä. STEAlla on oikeus suorittaa valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia valtionavustuksen saajan talouteen ja toimintaan sekä toiminnan tuloksellisuuteen kohdistuvia tarkastuksia. Tarkastusoikeus sisältää myös avustuksen saajan hallinnon ja muun kuin avustetun toiminnan tai hankkeen tarkastuksen. Hallinnon tarkastus voi kohdistua esimerkiksi avustuksen saajan toiminnan laillisuuteen, organisaation toimivuuteen, riskien hallintaan sekä päätösten ja lakisääteisten velvoitteiden täytäntöönpanoon.

5 Tarkastuksen tavoitteet, laajuus ja rajaukset

5.1 Laillisuustarkastuksen tavoitteet

Laillisuustarkastuksen keskeisinä tavoitteina on selvittää:

- 1) onko myönnetyt valtionavustukset käytetty valtionavustuslain 13 §:n mukaisesti siihen tarkoitukseen, johon ne on myönnetty;
- 2) onko valtionavustuksen saaja antanut STEAlle oikeat ja riittävät tiedot valtionavustuksen myöntämistä ja valtionavustuksen käyttöä varten (VAL 10 § ja 14 §),
- 3) onko valtionavustuksen saaja noudattanut VAL 11 §:n nojalla avustuspäätökseen otettuja valtionavustuksen käyttämistä koskevia ehtoja ja rajoituksia, sekä
- 4) onko valtionavustuksen saajalla riittävästi avustusehtojen mukaisia kuluja valtionavustusta vastaan (STEA-asetus 9-12 §, ja 14).

Tarkastus rajataan koskemaan seuraavan avustuksen käyttöä ajalla 1.1.2024–31.12.2024:

Ak1, myönnetty avustus yhteensä 82 687 euroa.

Muiden viranomaisten valvontavastuulle kuuluvien asioiden varmentaminen ei kuulu STEAn laillisuustarkastuksen piiriin.

6 Tarkastustoimenpiteet

Avustuskohteille kohdennettujen kulujen hyväksyttävyyttä vuoden 2024 osalta selvitettiin haastattelemalla toiminnoista vastaavia henkilöitä sekä tutkimalla pääkirjoihin kirjattuja kuluja ja vertaamalla niitä STEAlle toimitettuihin avustushakemuksiin, vuosiselvityksiin sekä talousarvioihin ja toimintasuunnitelmiin. Lisäksi tositeaineistoa tarkastettiin pistokokein.

Laillisuustarkastuksen tiedonlähteenä käytettiin avustuspäätöstä. Myös avustushakemus on tärkeä asiakirja mm. tulkittaessa avustuspäätöksessä kuvattua avustuksen käyttötarkoitusta.

Osana tarkastusta selvitettiin talousraportoinnin luotettavuutta tutustumalla avustuksen saajan hallinnon ohjeisiin, haastattelemalla henkilöstöä, lukemalla hallinnon pöytäkirjoja sekä

tarkastamalla tositeaineistoa. Avustuskohteiden toiminnan tarkastuksen perusteella on myös arvioitu kilpailuvaikutuksia valtionavustuslain 36 §:n mukaisesti.

Suoritetusta tarkastuksesta on laadittu tämä tarkastuskertomus, jossa annetaan lausunto avustusten käytöstä ja tuodaan esille tarkastuksessa mahdollisesti havaitut virheet, puutteet ja kehitysehdotukset. Havainnot on esitetty jäljempänä satunnaisessa järjestyksessä numeroituna.

7 Avustuksen saajan vastine

Avustuksen saajan hallitus on käsitellyt alustavan tarkastuskertomuksen kokouksessaan 25.4.2025. Avustuksen saajan hallitus on päättänyt kokouksessaan, että kirjallista vastinetta ei tehdä.

8 Laillisuustarkastuksen havainnot

8.1 Avustuskohte Ak1

8.1.1 Avustushakemuksessa määritelty toiminnan tarve, kohderyhmä, tavoitteet ja toimintamuodot

Avustushakemuksen mukaan Suomen Palveluskoiraliiton pelastuskoiratoiminta on osa Suomen Punaisen Ristin koordinoimaa vapaaehtoista pelastuspalvelutoimintaa. Vapepan hälytysryhmiin kuuluvat pelastuskoiratoimijat ovat tarpeen mukaan viranomaisen käytettävissä kadonneiden henkilöiden etsintätehtävissä. Suomen Palveluskoiraliitto kouluttaa etsintätehtäviin erikoistuneita henkilöitä ja koiria. Toiminta täydentää julkisen sektorin lakisäätteistä toimintaa.

Avustuksella katetaan pelastuskoiratoiminnan vapaaehtoisten koulutus- ja koetoiminnasta sekä ohjaajien koulutuksesta aiheutuvia kuluja. Liitto järjestää valtakunnallisia koulutustilaisuuksia, leirejä ja testejä, jotka ovat osallistujille maksuttomia. Liitto myöntää jäsenyhdistyksille avustusta paikallisten ja alueellisten pelastuskoirakoulutusten ja leirien järjestämiseen. Palvelus- ja pelastuskoirayhdistykset huolehtivat paikallisesti pelastuskoirien ja ohjaajien koulutuksesta alueellaan.

Hakemuksessa mainittuja toiminnan tavoitteita:

1. Säilyttää pelastuskoiratoiminta aktiivisena jo mukana olevissa yhdistyksissä. Laajentaa ja tukea toimintaa valtakunnallisesti yhdistyksissä, joissa toiminta on vähemmän aktiivista.
2. Käynnistää pelastuskoiratoiminta niillä alueilla, joissa sitä ei vielä ole.
3. Pelastuskoiratoimijoiden tietotaidollisen osaamisen lisääminen ja ylläpito. Vapaaehtoisten jaksaminen ja motivaation ylläpitäminen.
4. Uusien pelastuskoiraharrastajien tavoittaminen ja sitouttaminen vapaaehtoistoimintaan.
5. Pelastuskoiratoiminnan parempi tavoitettavuus sekä saatavilla olevan tiedon ja tunnettavuuden lisääminen.
6. Vuorovaikutuksen kehittäminen yhteistyökumppanien kanssa.

Toiminnan kohderyhmiä ovat pelastuskoiratoiminnassa mukana olevat jäsenyhdistykset sekä sellaiset jäsen tai muut yhdistykset, joilla ei vielä ole pelastuskoiratoimintaa, jäsenyhdistysten pelastuskoiraryhmät sekä hälytysryhmissä toimivat vapaaehtoiset. Lisäksi kohderyhmään kuuluvat vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneet koiranomistajat sekä muut yhteistyötahot.

8.1.2 Avustuspäätös ja erityisehdot sekä rajoitukset

Avustuspäätöksen mukaan Suomen Palveluskoiraliitolle on vuonna 2024 myönnetty avustusta 82 687 euroa.

Avustus on myönnetty käyttötarkoitustekstillä ”Vapaaehtoisten pelastuskoiratoimijoiden osaamisen ylläpitämiseen osana Vapepa toimintaa”.

Avustuspäätöksen ehdot ja rajoitukset: ”Avustuksen saaja luokitellaan varakkaaksi. Avustuksen enimmäismäärä yhdessä muiden samaan tarkoitukseen myönnettyjen julkisten avustusten ja avustuskohteen tuottojen kanssa on 90 % avustuskohteen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista. Avustuksen saajan tulee kattaa omista varoistaan avustuksen enimmäismäärän ylittävä osuus hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista.”

Avustuspäätöksen perusteluissa todetaan, että Häly-mobiilisovelluksen kehittämiseen voidaan käyttää säästynyttä avustusta.

8.1.3 Tarkastushavainnot

Tarkastuksessa avustuskohteesta Ak 1 tehtiin avustuksen saajan kirjanpidon ja muun aineiston perusteella seuraavia havaintoja:

Kulujen kohdentaminen tilikaudelle

Avustuskohteen kustannuspaikalle on vuodelle 2024 kirjattu ostolaskulla 710 kuluksi 3 000,80 euroa. Laskun erittelyn perusteella laskutetut työt ja muut veloitukset kohdistuivat kuitenkin kokonaan vuodelle 2023. STEA-avustuksissa on noudatettava kirjanpidon suoriteperusteisuutta. Näin ollen lasku olisi tullut kirjata kuluksi vuoden 2023 kirjanpitoon. Vuodelle 2023 kuuluneita kuluja ei voi esittää avustuskohteen vuoden 2024 hyväksyttävänä kuluina.

Jos lasku olisi alun perin kirjattu vuodelle 2023, niin kyseisen vuoden avustus sekä edelliseltä vuodelta siirtynyt avustus olisivat tulleet kokonaan käytetyiksi eikä vuodelle 2024 olisi siirtynyt avustusta. Vuoden 2023 vuosiselvityksen perusteella siirtyvää avustusta on ollut 1 525 euroa.

STEA on tarkastuksen perusteella korjannut vuoden 2023 siirtyvän avustuksen määrän nollassi. Lisäksi avustuksen saaja on tarkastuksen yhteydessä ilmoittanut siirtävänsä kyseisen 3 000,80 euron kulun pois avustuskohteen kustannuspaikalta ennen vuoden 2024 tilinpäätöksen valmistumista. STEA tulee varmentamaan kuluoikaisun vuoden 2024 vuosiselvityksen käsittelyn yhteydessä. Jatkossa avustuksen saajan tulee varmistaa, että kulut tulevat kirjatuksi oikealle tilikaudelle.

Yleiskulut

Avustuskohteelle on kirjattu jonkin verran hallinnollisia yleiskuluja. Kulukirjausten jakoperusteet avustettavan toiminnan ja avustuksen saajan muun toiminnan kustannuspaikkojen kesken eivät käy tositteilta selkeästi ilmi. Tositteiden perusteella ei pysty näkemään, millä perusteilla kuluista tietty osa on kohdistettu avustuskohteelle.

Avustuksen saajan tulee tutustua STEAn yleiskuluohjeeseen (www.stea.fi/aineistopankki). Ohjeen mukaan avustuskohteelle kohdistetut hallinnolliset yleiskulut voivat olla enintään 15 % avustetun toiminnan kokonaiskuluista. Yleiskulut kohdistetaan kustannuspaikoille käyttämällä valittua jakoperustetta, esimerkiksi henkilöstön määrää tai eri toimintojen kokonaiskulujen suhdetta.

Jakoperusteet tulee dokumentoida ja esittää STEAlle pyydettyäessä. Perusteiden tulee pysyä samoina koko vuoden, ellei ole perusteltua syytä poiketa aiemmin valitusta jakoperusteesta.

Varakuusehdon mukaisen omavastuuosuuden määrittäminen ja avustusennakon kirjaaminen taseeseen

Avustuksen saajan kirjaukset ja vuosiselvitysraportointi varakuusehdon mukaisen omavastuuosuuden sekä siirtyvän avustuksen osalta ovat olleet puutteellisia. Varakuusehdon mukainen omavastuuosuus voidaan osoittaa kirjanpidossa esimerkiksi avustuskohteen kustannuspaikan alijäämänä. Alijäämän tulee olla vähintään avustuspäätöksen erityisehdoissa ilmoitetun omavastuuosuuden suuruinen. Suoriteperusteisessa kirjanpidossa avustusta voidaan tulouttaa vain hyväksyttävien kuluja vastaan. Avustuksen käyttö tulee oikaista suoriteperusteiseksi viimeistään tilinpäätöksessä. Oikea kirjaustapa tulee huomioida seuraavassa tilinpäätöksessä.

Asiaa on käyty tarkastuksen yhteydessä läpi ja avustuksen saajaa on neuvottu tutustumaan STEA-avustusten kirjausohjeeseen (www.stea.fi/aineistopankki).

8.2 Hallinto ja sisäinen valvonta

Avustuksen saajalla on käytössä matkustusohje ja hankintasääntö. Ostolaskujen hyväksymiskäytäntö on päivitetty hallituksen kokouksessa 6.1.2024. Tarkastuskäynnillä ei havaittu sisäisiin ohjeisiin liittyviä erityisiä huomioita lukuun ottamatta muistiotositteiden hyväksymiskäytäntöä.

Avustuksen saaja on vuotta 2023 koskevalla vuosiselvityksellä antanut tiedon, että avustuksen saajan kirjanpidon muistiotositteet hyväksytään. Tarkastusta varten toimitetun ennakkomateriaalin ja kirjanpidosta tehtyjen havaintojen perusteella muistiotositteet laatii järjestösihteeri eikä muistiotositteita erikseen hyväksytä. Avustuksen saaja esittää hallinnon järjestämistä kuvaavissa dokumenteissa, että tilintarkastajalla olisi rooli muistiotositteiden hyväksymisessä. Tilintarkastajan tilintarkastuksen yhteydessä tekemää tarkastusta ei kuitenkaan voida pitää tositteiden hyväksyntää vastaavana toimenpiteenä. Koska muistiotositteiden hyväksyntää ei allekirjoituksin vahvisteta, liittyy menettelyyn virhe- ja väärinkäytösriski. KPL 2. luvun 5.5 §:n mukaan oikaisu- ja siirtokirjauksen todentava tosite on asianmukaisesti varmennettava. KPL 2. luvun 5.5 §:n yksityiskohtaisten perustelujen (HE 173/1997) mukaan ”varmennuksen tekee joku muu kuin

kirjauksia suorittava henkilö”. Tarkastuksella suoritettujen pistokoeotannan perusteella ei havaittu toimintaan kuulumattomia muistioita. Jatkossa muistiotositteet on asianmukaisesti hyväksyttävä.

Kirjanpidosta tehtyjen havaintojen perusteella kaikilta tositteilta ei löytynyt tietoja siitä, miten hankitut tuotteet tai palvelut liittyvät avustettuun toimintaan. Avustuksen saajalta pyydettiin pistokoeotannalla valituista tositteista tarkemmat tiedot laskutusperusteista. Saatujen tietojen perusteella kulujen voidaan katsoa olevan avustetusta toiminnasta aiheutuneita, tarpeellisia ja kohtuullisia. Jatkossa avustuksen saajan tulee kirjanpidossaan huolehtia, että tositteissa on riittävät ja selkeät merkinnät, jotta kulujen kohdentuminen avustuskohteelle sekä esimerkiksi tarjoilu- tai majoituskulujen kohtuullisuus pystytään varmentamaan.

9 Yhteenveto tarkastuksen havainnoista

Avustuskohteen kustannuspaikalle oli vuodelle 2024 kirjattu 3 000,80 euron kulu, joka olisi kuulunut vuodelle 2023. Korjaavana toimenpiteenä vuoden 2023 siirtyvä avustus on STEAn avustusjärjestelmässä nollattu ja avustuksen saaja on tarkastuksen yhteydessä annetun ohjauksen perusteella vuoden 2024 tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä siirtänyt kyseisen kulun pois avustuskohteen kustannuspaikalta. Kuluoikaisu tullaan varmentamaan vuoden 2024 vuosiselvityksen käsittelyn yhteydessä. Jatkossa avustuksen saajan tulee varmistaa, että kulut tulevat kirjatuksi oikealle tilikaudelle.

Avustuskohteen kulukirjausten jakoperusteet avustettavan toiminnan ja avustuksen saajan muun toiminnan välillä eivät käy tositteilta selkeästi ilmi. Avustuksen saajan tulee tutustua STEAn yleiskuluohjeeseen (www.stea.fi/aineistopankki). Yleiskulut kohdistetaan kustannuspaikoille käyttämällä valittua jakoperustetta, esimerkiksi henkilöstön määrää tai eri toimintojen kokonaiskulujen suhdetta. Jakoperusteet tulee dokumentoida ja esittää STEAlle pyydettäessä.

Avustuksen saajan kirjaukset ja vuosiselvitysraportointi varakkuusehdon mukaisen omavastuuosuuden sekä siirtyvän avustuksen osalta ovat olleet puutteellisia. Asiaa on käyty tarkastuksen yhteydessä läpi ja avustuksen saajaa on neuvottu tutustumaan STEA-avustusten kirjausohjeeseen (www.stea.fi/aineistopankki). Oikea kirjaustapa tulee huomioida seuraavassa tilinpäätöksessä.

Muistiotositteita ei ole erikseen hyväksytty. Jatkossa muistiotositteet on asianmukaisesti hyväksyttävä.

Kaikilta tositteilta ei löytynyt tietoja siitä, miten hankitut tuotteet tai palvelut liittyvät avustettuun toimintaan. Jatkossa avustuksen saajan tulee kirjanpidossaan huolehtia, että tositteissa on riittävät ja selkeät merkinnät, jotta kulujen kohdentuminen ja kohtuullisuus pystytään varmentamaan.

10 Lausunto avustuksen käytöstä

Tarkastuskertomuksessa mainittuja seikkoja lukuun ottamatta STEA ei ole havainnut huomauttamista avustuksen saajan toiminnassa.

8.5.2025

Pirjo Alkunen

Asiantuntija

(allekirjoitettu sähköisesti)

Alkunen
Pirjo
91336443V

Digitaalinen
allekirjoittaja:
Alkunen Pirjo
91336443V
Päiväys: 2025.05.08
12:04:54 +03'00'

Petteri Lauronen

erityisasiantuntija

(allekirjoitettu sähköisesti)

Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus (STEA)

Postiosoite: STEA, PL 33, 00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite: Meritullinkatu 8, Helsinki

www.stea.fi stea@gov.fi